

HVMFS 2013:19 Kapitel i rapport (lista)	Paragraf	Synpunkt
2 kap.		Det är viktigt att det klargörs hur den nationella planen förhåller sig till innehållet i dessa föreskrifter vad gäller t ex tidplaner, prioriteringen och ambitionsnivå. Den här paragrafen innehåller dock bara en cirkelreferens, då de angivna paragraferna hänvisar tillbaka till HVMFS 2013:19. Det framgår inte hur tidplanerna ska matchas mot varandra eller hur ambitionsnivåerna ska vägas ihop)
2 kap.	3	Den övervakning av kvaliteten på vattenmiljön som ska göras enligt föreskrifterna, sker inte i de allra flesta vattenförekomster. Frågan är om det ens är möjligt att genomföra en övervakning som fullt ut tillfredsställer det behov av data om varje enskild vattenförekomst som krävs för att det ska gå att genomföra en klassning enligt bedömningsgrunderna. Resultatet av detta blir att bedömningsgrunderna inte används, utan att expertbedömningar får mycket stort genomslag för klassning och MKN. Det är angeläget att både förenkla regelverket och att väsentligt minska antalet vattenförekomster, för att möjliggöra att klassning faktiskt kan ske enligt föreskrifterna. De förenklingar som görs i och med de här föreslagna föreskriftsändringarna är inte tillräckliga.
2 kap.	5	Tekniska verken uppfattar 2 kap. 5 § som en övergripande beskrivning av arbetsordningen för klassificering och den bör följa ramvattendirektivets ordning. Bestämmelsens andra stycke bryter den arbetsordningen och bör utgå. Av lydelsen kan man vidare få intrycket att det skulle finnas utrymme att felaktigt klassificera status/potential för en fysiskt påverkad vattenförekomst, t ex av vattenkraft, utifrån hydromorfologisk påverkan, i stället för med utgångspunkt i de biologiska kvalitetsfaktorerna. Utrymme för en sådan feltolkning innebär en oacceptabel risk som dessutom riskerar att bli konflikt- och processdrivande. Risken kan elimineras om det anges "biologiska" mellan "den eller de" och "kvalitetsfaktorer". Ska bestämmelsen finnas kvar bör lydelsen ändras i enlighet med det och även flyttas till efter nuvarande femte stycket, det vill säga efter beskrivningen av den egentliga arbetsordningen. Se därutöver även kommentaren till 2 kap. 9 § nedan.
2 kap.	6	Här saknas, liksom i 8 § i förslaget angående föreskrift 2017:20, den hydromorfologiska kvalitetsfaktorn kontinuitet som grund för utpekande av KMV. Det överensstämmer inte med ramvattendirektivets utformning. Det torde inte finnas någon begränsning i ramvattendirektivet att begränsa möjligheten till KMV-utpekande till vissa kvalitetsfaktorer. Art 4.3 a) i ramdirektivet anger hydromorfologisk påverkan som grund för utpekande av KMV. Hydromorfologiska faktorer är hydrologisk regim, kontinuitet och morfologiska förhållanden, RDV bilaga V 1.1.1. Innebörden av CIS' riktlinjer är att enbart bristande konnektivitet kan utgöra grund för utpekande av KMV. Den föreslagna lydelsen innebär en oriktig begränsning av tillämpningen av KMV och lydelsen måste ändras.
2 kap.	8	Maximal ekologisk potential (MEP) är feldefinierad i förhållande till RDV. Definitionen överensstämmer inte med ramvattendirektivets definition och måste rättas. Att enbart hänvisa till referensförhållande utesluter felaktigt de "fysikaliska förhållanden som beror på vattenförekomstens ... förändrade karakteristika." och som är definitionen i RDV. På grund av den felaktiga skrivningen blir kraven på MEP högre än vad som avses i RDV. Den felaktiga definitionen riskerar också möjligheterna att genomföra lagstiftningens intentioner och ger inte möjlighet att fullt ut nyttja EU-rättens möjligheter till undantag etc. MEP sätter förutsättningarna för att relevanta krav ställs och har därför avgörande betydelse. Det innebär att miljökvalitetsnormen MEP mer eller mindre kommer att motsvara förhållandena i en "opåverkad" vattenförekomst och de krav på åtgärder som ska ställas ska syfta till att uppnå "opåverkade" förhållanden. Det är direkt felaktigt och strider mot såväl ramvattendirektivet som överordnad lagstiftning. Den definition av MEP som används där anger att kraven ska ställas med utgångspunkt i att förhållandena redan är påverkade av en viss verksamhet. Det är mest ändamålsenligt och tydligt att använda samma definition som ramvattendirektivet, bilaga V avsnitt 1.2.5: "Värdena för de relevanta biologiska kvalitetsfaktorerna återspeglar så långt det är möjligt de värden som gäller för den närmast jämförbara typen av ytvattenförekomst, givet de fysikaliska förhållanden som beror på vattenförekomstens konstgjorda eller kraftigt förändrade karakteristika."

2 kap.	9	Maximal ekologisk potential är feldefinierad, se ramvattendirektivet bilaga V 1.2.5 och Vattenförvaltningsförordningen som i 4 kap. 4a§ hänvisar direkt till ramvattendirektivets bilaga V. Se även kommentaren till 2 kap. 8 § ovan.
2 kap.	13	Det är bra och nödvändigt med ökade krav på dokumentation och transparens. Eftersom expertbedömningar är så vanligt förekommande och har så stor normativ betydelse är det helt avgörande för rättsäkerheten att de är grundade på vedertagen vetenskaplig praxis, lätt tillgängliga, tydliga och går att bedöma. Det är dock inte tillräckligt med allmänna krav i föreskriften. Detaljerade beskrivningar och tydlig kravställning måste göras redan i föreskrift. Om expertbedömningar inte är transparenta eller inte uppfattas som tillförlitliga kommer det med sannolikhet att driva konflikter och processer. Det grundläggande problemet med expertbedömningar, att de överhuvudtaget måste tillämpas på grund av obefintligt dataunderlag, kvarstår.
2 kap.	13	Det är svårt att förstå logiken med expertbedömning vid saknade underlagsdata och att det refereras till bedömningsgrunder enligt bilaga 1-5 som i sig byggs upp i princip helt mot just underlagsdata och gränsvärden. Expertbedömning vid saknade underlagsdata bör istället initiera en process med att ta fram nödvändiga underlagsdata enligt kraven i Bilaga 1-5.
2 kap.	15	I första stycket sista meningen ska det utredas orsakerna till varför klassificeringen av en kvalitetsfaktor eller parameter inte är rimlig. I tredje stycket är det formulerat att det ska utredas endast om det är motiverat att utredas. Paragrafen framstår som inkonsekvent
3 kap.	2	Det måste ifrågasättas om förslaget står i överensstämmelse med EU-rätten. Med hänvisningen till att bestämmelserna för ett skyddat område kan ställa särskilda krav avseende enskilda kvalitetsfaktorer/parametrar betydelse för en MKN får bestämmelsen omedelbar betydelse för möjligheterna att peka ut KMV och de krav som sedan ställs både i KMV och i naturliga vatten. Det är inte tillräckligt att det anges i allmänna ordalag att det ska bedömas om en bestämmelse för ett skyddat område ställer särskilda krav. För att det ska få genomslag som MKN måste det ställas samma krav på beslutsprocess och beslutsunderlag enligt RDV som alltid gäller för MKN och RDVs processer. Även för bedömningen av hur de skyddade värdena riskeras bör uttryckligen ställas samma krav som vid fastställande av status/potential i övrigt. Det bör ytterligare förtydligas att det endast är kvalitetsfaktorer och parametrar som har omedelbar betydelse för områdets bevarandesyfte som kan ha betydelse. En bevarandeplan är en tjänstemannaprodukt från Lst och inte överklagbar. På en (flera?) Lst:s hemsida anges: ""Bevarandeplanerna medför inga nya regler med direkt rättsverkan för någon part. Fastställandet av bevarandeplanerna kan därför ej överklagas."" De har med andra ord inte beretts och beslutats mot bakgrund av den genomgripande och till och med avgörande betydelse de kan få för enskilda och allmänna intressen vid en tillämpning av vattenförvaltningens bestämmelser. Bestämmelsen förefaller inte heller nödvändig eftersom det finns andra regelverk som reglerar frågorna.
	Bilaga 1-6	Det framstår som mindre ändamålsenligt att ha de fortfarande mycket omfattande bilagorna i föreskrift i stället för i vägledning. Framför gäller det bilagorna 1 och 3 som inom kort kommer att bli föremål för översyn. Som anges i missivet till remissen måste de ju också omarbetas innan de kan användas.
	Bilaga A-C	Bilagorna innehåller avgörande felaktigheter och är otydliga. Det framstår dessutom som främmande med detaljerade arbetsbeskrivningar i en föreskrift. Bilagorna bör utgå. Bilaga A innehåller, förutom ett antal diffusa värdeord, en obegriplig text i rutan B) punkt 3. Det saknas en beskrivning av hur referensförhållande ska definieras. Det är endast biologiska kvalitetsfaktorer som definierar GEP och MEP. Påverkade hydromorfologiska kvalitetsfaktorer, till exempel förändringar på grund av flödesreglering, kan inte självständigt definiera ekologisk potential. Det kan göras enbart om de påverkar biologin. Det är helt avgörande att det tydligt framgår bedömningen av potential gäller biologiska och fysikalisk-kemiska kvalitetsfaktorer och att det inte är frågan om att göra bedömningen utifrån enbart hydromorfologiska kvalitetsfaktorer. Eftersom både MEP och GEP ska definieras genom värden för de biologiska kvalitetsfaktorerna är det inte möjligt att bortse från dessa i klassificeringen. Bilaga B beskriver bland annat hur mål enligt annan EU-lagstiftning påverkas av vattenförekomstens status eller potential, t.ex. Natura 2000. Processchemat förenklar frågan om hur andra mål påverkar fastställandet av miljökvalitetsnormer. Det får anses mycket osannolikt att det krävs hög eller god status för samtliga parametrar och kvalitetsfaktorer för att uppnå t.ex. skyddsvärd bevarandestatus. Om det finns en sådan koppling och det finns ett visat behov av en viss status rör det sannolikt en eller ett fåtal parametrar eller kvalitetsfaktorer. Kraven bör då gälla de parametrarna och kvalitetsfaktorerna istället för generellt för vattenförekomsten. Jämför även kommentaren till förslaget till 3 kap. 2 §. Bilaga C rör tillämpning av undantaget för försämring i 4 kap 11 § VFF. Det beskriver felaktigt de krav som ställs i överordnad lagstiftning, när det läggs till att en ny verksamhet inte får riskera att medföra försämring eller äventyra uppnående. Detta är inte förenligt med formuleringen i 5 kap 4 § MB vars korrekt beskrivna innebörd är att ny verksamhet innebär försämring/äventyrar uppnående. Felaktigheterna medför att den i energiöverenskommelsen och lagstiftningen avsedda möjligheterna till effektivisering av vattenkraften omöjliggörs.